

Historický ústav FF UHK Posudek diplomové práce

Název práce: Analýza učebnice Dějepis 4 pro gymnázia a SOŠ, Nejnovější dějiny s pracovními a metodickými listy s podtextem mezipředmětových vztahů s předmětem ZSV

Autor práce: Alena Míčová

Studijní obor: N 7504 Učitelství pro střední školy

Vedoucí práce: Mgr. Irena Kapustová

Oponent práce: Mgr. Hana Šebestová

Hodnocení práce:

Diplomová práce Aleny Míčové je členěna na teoretickou a praktickou část. Úvod vytyčuje hlavní cíl celé práce a naznačuje další strukturu i smysl jejího rozdělení: dvě hlavní části diplomové práce → logické a efektivní. Nejsou zde však zaznamenány metody práce použité v obou částech DP (okrajově je zmíněna pouze didaktická analýza učebnic dějepisu). Dále autorka v úvodu uvádí, na co je kladen důraz v části praktické (způsob tvorby PL, ML a jejich zaměření).

Členění teoretické části na 9 kapitol s minimem podkapitol se mi jeví jako zbytečné (vhodnější 4 kapitoly dále členěné). Název kapitoly „*Seznam pracovních a metodických listů*“ je zavádějící a „*Didaktika dějepisu a postavení dějepisu*“ neúplný, nevypovídající o obsahu kapitoly. Seznam zdrojů, literatury atd. již nečíslujeme jako kapitoly.

Didaktická analýza je provedena dle rastrů Josefa Maňáka, vychází tedy pouze z jednoho zdroje odborné (obecně didaktické) literatury a není uplatněna v plné šíři.

V teoretické části se objevují gramatické i stylistické chyby, někdy i neodpovídající větné konstrukce či slovní spojení balancující na hraně spisovné češtiny a hovorového jazyka („...je vymezena spíš jako...“, „...učení není jen o faktech...“, „bodem, který by měl mít pedagog ve své pozornosti...“ str. 11,12, 21atd.). Problémem je i používání velkých /malých písmen (*Operace pouštní bouře, Mao ce-tung*,...). Zbytečné i nevhodné je časté používání konjunktivů (např. str. 40, 44).

Praktická část obsahuje pracovní a metodické listy, chybí zde však odůvodnění výběru témat k tvorbě těchto materiálů. Pracovní listy jsou v souladu s požadavky RVP, dokládají schopnost studentky vytvořit je metodicky správně. Ne vždy jsou však vytvořeny pro žáky zajímavě (grafická úprava, variabilita úkolů, strukturovanost listů) – např. PL str. 104, 122 zcela popírají zásadu pestrosti, různorodosti úkolů. V některých PL se objevují gramatické a stylistické chyby či nejednoznačná formulace otázek (str. 120 „*Kdo je mužem na obrázku? Popiš jeho charakter režimu.*“). Str.126, úkol 8; 125/3; 83/2 aj.: zde najdeme několik otázek v jednom úkolu. **Úkol 2 str. 101** je ukázkou kombinace nejasné formulace, několika otázek v jednom úkolu i hrubé chyby → popření zásad, které autorka sama stanovila v teoretické části DP.

Za pozitivní a přínosné považuji využití ikonografického materiálu (mapky, fotografie, karikatury, plakáty...) v pracovních listech.

Metodické listy obsahují povinné náležitosti a reflektují potřeby pedagogů. Jsou přehledné a jasně, srozumitelně formulované. I ML jsou vytvořeny v souladu s RVP. V některých je vzhledem k náročnosti úkolů v PL uvedena neadekvátní časová dotace na zpracování (např. úkol 6, str. 120).

Vzhledem k názvu práce bylo vhodné více rozpracovat hledisko mezipředmětových vztahů a celkově mu v práci věnovat větší prostor (např. jako úvod k praktické části).

V Závěru studentka popisuje strukturu práce, nehodnotí ale splnění cílů práce a nevyvozuje závěry. I zde se opakují jisté formální, stylistické a gramatické chyby („Diplomová práce provedla analýzu...“ apod.). Kontraproduktivní je i použití minulého času.

V seznamu literatury jsou drobné nepřesnosti (místo tečky dvojtečka). V Přílohách nalezneme pracovní listy s řešením a kritéria použitá při didaktické analýze učebnice. V řešení PL se objevují již výše uváděné chyby („...stát se musel ubírat k různým opatřením...“, str. 176; „reformisté požadovaly změny“, str. 173), což devalvuje hodnotu zajímavých informací, jednotlivých úkolů i celé práce.

Formální stránka práce odpovídá požadavkům na tento typ práce (viz výnosy děkana PdF). Pramenná základna a seznam literatury jsou vzhledem k typu práce dostatečné, v pořádku je i poznámkový aparát a odkazy.

Autorka s vedoucí práce zvláště ve finální fázi svou práci konzultovala; některé připomínky akceptovala, jiné aplikovala pouze v malé části práce, někde se i vrátila k původní chybě.

Hodnoticí kritéria	Hodnocení
Objevnost a originalita tématu	C
Teoretická podkladová koncepce, metodika/metodologie, terminologie, struktura práce	E
Schopnost analýzy pramenů a literatury; jejich úplnost	D
Adekvátnost vyvozených závěrů	E
Stylistika, respektování gramatických norem, poznámkový aparát	E
Celkové hodnocení práce	E

Pozn.: Pro hodnocení se používá zavedené vysokoškolské klasifikace, tedy: A – B – C – D – E – F.

Pokud diplomant obdrží v jednom (nebo více) z kritérií hodnocení F, pak je celá BP/DP považována za nedostatečnou.

Náměty k obhajobě:

1. Použité metody; jiná možnost členění práce
2. Uvedení dalších autorů a jejich způsobů analýzy učebnic; obhájení výběru Maňákovy metody
3. Odůvodnění výběru témat pro tvorbu PL + ML
4. Uplatnění práce (obou částí – teoretické i praktické) v pedagogické praxi
5. Stylistické, gramatické a formální nedostatky

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

Datum a podpis vedoucí práce:

10. 1. 2016

Mgr. Irena Kapustová